

7. Prokopchuk V. Struktura istory'chny'x znan' shkolyariv. Aktual'ni py'tannya, problemy' ta perspekty'vy' rozv'y'tku gumanitar'nogo znannya u suchasnomu informacijnomu prostori: nacional'ny' ja internacional'ny' ja asrektiv': zb. naukovy'x pracz' /za zag. red. d.. N. Zhurby' M.A. Syevyerodonecz'k: vy'd-vo SNU im. V. Dalya, 2016. S. 294–296.
8. Umins'ka A. P. Formuvannya refleksy'vnoyi kul'tury' majbutn'ogo vchy'telya inozemnoyi movy' u procesi profesijnoyi pidgontovky': dy's. ... kand. ped. nauk : 13.00.04. Zhytomyr, 2017. 294 s.

Гриценко А. П. Особенности структуры профессиональной компетентности будущих учителей истории в информационном обществе.

Проанализированы основные теоретические положения по определению подходов к оформлению структуры профессиональной компетентности будущих учителей истории и представлены главные подходы по этому вопросу, которые сложились в современной педагогической и психологической литературе. При этом обращено внимание на взаимосвязь компетентностного, системного, синергетического, личностно-деятельностного, аксиологического, акмеологического подходов к изучению поставленной проблемы.

Автором также определено, что профессиональная компетентность будущих учителей истории является сложным динамическим образованием. Она состоит из трех взаимосвязанных компетенций (психолого-педагогической, профессионально-исторической и информационно-коммуникационной). Это дало возможность исследовать то, что каждая из них содержит мотивационно-когнитивную, практическо-деятельностную и ценностно-рефлексивную составляющие.

Ключевые слова: компетентностный подход, история, компетенции, профессиональная компетентность, будущие учителя, профессиональная подготовка, составляющие профессиональной компетентности, психолого-педагогическая компетенция, профессионально-историческая компетенция, информационно-коммуникационная компетенция.

Hrytsenko A. P. Features of the structure of professional competence of future teachers of history in the information society.

The article analyzes the main theoretical positions regarding the definition of approaches to the design of the structure of professional competence of future teachers of history and presents the main approaches on this issue, which have developed in modern pedagogical and psychological literature. At the same time, attention was drawn to the relationship of competence, systemic, synergistic, personality-activity, axiological, acmeological approaches to the study of the problem.

The author also states that the professional competence of future teachers of history is a complex dynamic entity. It consists of three interrelated competences (psychological and pedagogical, professional-historical, and informational-communication). This made it possible to investigate that each of them contains motivational-cognitive, practical-activity and value-reflexive components.

Key words: competence approach, history, competences, professional competence, future teachers, professional training, components of professional competence, psychological and pedagogical competence, professional-historical competence, information and communication competence.

УДК [37.091.12:373.3:005.963]:376-056.26
DOI <https://doi.org/10.31392/2311-5491/2019-68.15>

Джаман Т. В.

ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ЗМІСТУ НЕПЕРЕРВНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Розглядається проблема диверсифікації змісту неперервної підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклузивної освіти. Проведено огляд наукових досліджень та визначено цільові орієнтири неперервної підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклузивної освіти. Вказано, що основними елементами диверсифікаційної системи неперервної педагогічної освіти виступають цілі і зміст освіти, методи, технології, організаційні форми, змістово-структурні зв'язки освітніх рівнів та їх взаємодія. Зазначено, що диверсифікація повинна сприяти побудові нової системи неперервної підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклузивної освіти. У структурі системи неперервної підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклузивної освіти виділено початково-професійний, системно-професійний та акме-професійний етапи. У відповідності до визначених етапів запропоновано напрями диверсифікації змісту неперервної підготовки вчителів початкової школи на кожному з них.

Ключові слова: диверсифікація, неперервна підготовка, професійна підготовка, учителі початкової школи, інклузивна освіта.

На сучасному етапі розвитку України освітні реформи набувають все більше гуманістичної спрямованості. У Національній Доктрині розвитку освіти та Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012–2021 років, зазначається, що нагальнюю освітньою потребою є розширення практики інклузивного навчання в системі загальної освіти.

Впровадження інклузивної освіти передбачає спеціальну підготовку майбутніх педагогів до роботи з дітьми, що мають особливі освітні потреби. Збільшення в загальноосвітніх закладах кількості дітей з осо-

бливими освітніми потребами викликало нагальну потребу в активізації розроблення методології, теорії і технологій інклузивної освіти. Тому однією з найактуальніших проблем сьогодення постає оновлення змісту, форм, методів, засобів і технологій навчання і виховання студентів вищих педагогічних навчальних закладів з урахуванням тенденції освітньої інклузії.

Модернізація вищої освіти України, реформація професійної освіти, впровадження інклузивної освіти в Україні, розроблення нових освітніх стандартів, науково-методичного та навчально-методичного забезпечення навчального процесу актуалізують проблему диверсифікації змісту неперервної підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклузивної освіти.

Проблема диверсифікації як сучасної тенденції оновлення вищої професійної освіти розглянута в дослідженнях таких зарубіжних та вітчизняних вчених: Т. Алімова, І. Ансофф, О. Білоус, В. Білошапка, О. Гаврилюк, Г. Загорій, С. Ілляшенко, М. Корінько, Р. Лемана, Є. Новицького, М. Порттер, А. Дж. Стрикленд, А. Томпсон та ін.

Диверсифікація у змісті підготовки майбутніх учителів привернула увагу і знайшла своє відображення в науковому доробку представників вітчизняної наукової школи Н. Абашкіної, К. Корсака, Н. Ничкало, Л. Пуховської, О. Романовського, А. Сбруєвої, В. Сидоренка, О. Сухомлинської та інших. Поняття “диверсифікації” (від латин. *versus* – різний і *facer* – робити) у буквальному перекладі означає: “зміна”, “різноманітність”, “різnobічний розвиток”, “розширення активності”; “виход за межі основного змісту діяльності”; “розвиток напрямів діяльності” [2].

Мета статті – розглянути проблему диверсифікації змісту неперервної підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклузивної освіти.

Уперше термін “диверсифікація” було використано в середині 50-х років ХХ століття в економічній сфері. Він визначив нове явище в економіці розвинутих країн, що пов’язане з концентрацією капіталу на міжгалузевому рівні. Щодо освіти даний феномен отримав розповсюдження наприкінці 60-х – початку 70-х років ХХ століття у Західній Європі, коли розпочалася робота з формування структури освітніх систем з метою урізноманітнення, розширення видів освітніх послуг.

В українському педагогічному словнику диверсифікація освіти визначена як різnobічний розвиток, розширення переліку освітніх програм, розширення номенклатури, характеру і змісту освітніх послуг, що надаються у сфері початкової, середньої і вищої професійної освіти, включаючи практичне (виробниче) навчання. Інші джерела пропонують тлумачення поняття “диверсифікація освіти” як: широке різноманіття навчальних закладів, освітніх програм (В. Нікітін); принцип структуризації системи освіти, що забезпечує можливість варіативності освітніх послуг, освітніх програм, типів і видів освітніх установ тощо (М. Олешков, В. Уваров); розширення сумативної, ієрархічної системи безперервної освіти (Т. Мангер); один із напрямів (тенденцій) реформування освіти; принцип сучасної освітньої політики (В. Байденко, Т. Ломакіна); розширення діяльності навчального закладу в нові для нього сфери (О. Андропова, Ю. Брезгін, В. Медведев).

Аналіз підходів до виявлення поняття “диверсифікація”, його об’єктів, мети, змісту та кінцевого результату дозволяє розглядати диверсифікацію в освіті у двох формах: горизонтальний (розширення освітніх послуг) та вертикальний (розширення спектру та якості освітніх послуг, а також у використанні нових освітніх технологій) [6].

П. Анісімов стверджує, що диверсифікація освіти передбачає створення нових типів навчальних закладів для задоволення нових потреб [1]. Як зазначає Л. Сніцар, у процесі диверсифікації можливе створення більш гнучкої системи освіти, здатної реагувати на будь-які впливи зовнішнього середовища [4]. Деякі дослідники розглядають диверсифікацію через аналіз термінів, зміст і методів навчання, як альтернативу традиційній освіті в контексті удосконалення освітнього процесу, який створює для особистості не тільки об’єктивні умови розширення базових знань, збагачення досвіду, оволодіння способами пізнавальної, практичної та соціальної діяльності, але і сприяє професійному становленню.

У зв’язку з цим диверсифікація змісту неперервної підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклузивної освіти може визначатися як загально-педагогічний принцип розвитку системи неперервної професійної освіти. Диверсифікацію професійної освіти розглядають як процес розширення асортименту освітніх послуг, забезпечення якості освіти на всіх її рівнях [5].

Диверсифікацію професійної освіти Л. Сігаєва визначає як науково обґрунтovanий спосіб реалізації ідеї безперервності у професійній освіті створенням умов для різноманітності освітніх траєкторій, які забезпечуються наявністю варіативних навчальних програм з урахуванням індивідуальних можливостей, потреб і здібностей особистості, які реалізуються в різних типах професійних навчальних закладів [3].

У зв’язку з тим, що професійна освіта як сфера соціальної практики суспільства не тільки створює об’єктивні умови для розширення професійних компетенцій, збагачення досвіду оволодіння способами пізнавальної, практичної і соціальної діяльності майбутніх фахівців, але й формує цілісну, гармонійну особистість, у такому розрізі диверсифікація професійної освіти виступає як цілісне соціально-педагогічне явище.

У філософсько-педагогічному аспекті вектор процесу диверсифікації освіти спрямований на гуманізацію і демократизацію освітніх систем, розвиток особистості фахівця, формування в нього таких якостей, як самостійність, творча активність, уміння орієнтуватися в мінливому світі, приймати відповідальні рішення в нестандартних ситуаціях, досягати максимально можливих результатів [5; 6]. Диверсифікованість

професійної освіти розглядають у декількох площинах, за: рівнями освіти; типами освітніх установ; змістом освітніх програм як за рівнями освіти, так і всередині кожного рівня; базової освіти; кваліфікаційними категоріями, що присвоюються; організаційними формами, методами і засобами навчання; здійсненням фінансуванням.

Отже, основними елементами диверсифікаційної системи неперервної педагогічної освіти виступають цілі і зміст освіти, методи, технології, організаційні форми, змістово-структурні зв'язки освітніх рівнів та їх взаємодія.

П. Ясінець зазначає, що для процесу диверсифікації неперервної професійної освіти характерне підвищення гнучкості навчального процесу, здатності його до швидкої перебудови, а як наслідок швидкоплинності – формування в майбутнього фахівця професійних компетенцій [5]. Дослідник виокремлює такі напрями диверсифікаційних освітніх процесів на сучасному етапі: модернізація змісту, технологій підготовки фахівців; удосконалення механізмів посилення практичної спрямованості підготовки фахівців; розроблення системи моніторингу педагогічного процесу; постійне оновлення моделей соціального та професійного обліку фахівця відповідно соціального замовлення та ін.

Ми вважаємо, що диверсифікація неперервної педагогічної підготовки вчителів початкової школи повинна бути спрямована на гуманізацію і демократизацію навчального процесу, розширення і поглиблення змісту освітніх програм підготовки вчителів початкової школи, актуалізацію інноваційних технологій навчання, орієнтованих на особистість.

Аналіз теоретичних джерел та наукових розвідок означененої нами проблеми дає можливість стверджувати, що в сучасних умовах все більшої актуальності набувають дослідження виявлення орієнтирів впливу неперервної педагогічної освіти на формування, цілеспрямований розвиток і удосконалення особистості продовж усього життя. Ми стверджуємо, що диверсифікація повинна сприяти побудові нової системи неперервної підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклузивної освіти.

Проведений аналіз наукової літератури дозволив нам уточнити поняття “неперервної підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклузивної освіти”.

Під неперервною підготовкою вчителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклузивної освіти ми розуміємо процес, спрямований на всеобщий розвиток особистості, систематичне поповнення і удосконалення знань, умінь і навичок, підвищення професійної компетентності, який розпочинається з моменту навчання в педагогічному ВНЗ і продовжується протягом усього життя. Процес підготовки педагогічних кадрів передбачає поетапне опанування суб'єктами освіти необхідних компетентностей, що дає їм право здійснювати професійну діяльність в освітніх закладах та установах, пов'язаних із навчанням, вихованням і розвитком людини.

Отже, неперервна освіта означає не тільки освіту впродовж усього життя, а й передбачає постійний переход на більш високі рівні, якісний і кількісний прогрес людини в оперуванні своїми професійними знаннями і вміннями, набуття життевого і професійного досвіду. Цільовими орієнтирами неперервної підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклузивної освіти є: реалізація завдань неперервної педагогічної освіти через варіативність та координацію професійної підготовки педагога в різних інституційних формах; подолання існуючого вузькофункціонального підходу до професійної педагогічної підготовки задля формування особистості педагога, який здатен до постійного самовдосконалення впродовж усієї професійної кар'єри; забезпечення балансу між теоретичним та практичним складниками професійної підготовки через посилення її практико-орієнтованої компетентнісної спрямованості; розроблення змістового ядра педагогічної освіти на різних рівнях її здобуття; визначення перспективних шляхів професійного розвитку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Цільове призначення неперервної підготовки вчителів початкової школи є забезпечення багаторівневої, варіативної підготовки кадрів, удосконалення змісту і засобів її організації, подолання лінійного підходу до побудови фахової педагогічної освіти. За свою логікою неперервна підготовка вчителів початкової школи має наскрізний характер і за свою цільовою спрямованістю передбачає декілька етапів.

Саме тому в структурі системи неперервної підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклузивної освіти ми виділяємо такі етапи (рівні):

1. Початково-професійний етап – професійна підготовка у закладі вищої освіти (далі – ЗВО) (бакалаврат).
2. Системно-професійний етап – продовження професійної освіти у ЗВО (магістратура).
3. Акме-професійний етап – підвищення кваліфікації в системі післядипломної педагогічної освіти, постійне здійснення самоосвітньої діяльності.

Якість неперервної підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклузивної освіти на кожному з її етапів детермінується чітко визначеним змістовим педагогічним ядром. Професійна підготовка у ЗВО майбутніх вчителів початкової школи відбувається за освітніми програмами підготовки бакалаврів та магістрів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 “Початкова освіта”. Підвищення кваліфікації вчителів початкової школи в ІППО відбувається за варіативними освітніми програмами та передбачає набуття фахівцем нових та/або удосконалення раніше набутих компетентностей у межах професійної діяльності.

Реалізація кожного з етапів відбувається у варіативних формах та забезпечує підготовку вчителів на різних рівнях педагогічної освіти, зберігаючи баланс між теоретичним і практичним складниками. Особливістю такого поетапного сходження вчителя до педагогічної професії є постійне набуття ним нових професійних навичок і досвіду. Освітні програми на різних етапах неперервної педагогічної освіти повинні мати узгоджений, цілісний, комплексний, адаптивний характер. Нарощування педагогічного змісту в них повинно відбуватися системно, за принципом спірально-концентричного сходження та бути спрямоване на розвиток компетентностей педагога.

Такий підхід забезпечує сприятливі умови для професійно-особистісного становлення педагога на всіх стадіях цього процесу: визначення професійних намірів, професійна підготовка, професіоналізація, педагогічна майстерність; уможливлює побудову особистістю своєї освітньої траєкторії від ситуативно-зумовленого до ціннісно-зумовленого визначення у педагогічній професії.

У відповідності до визначених етапів неперервної підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти нами визначено напрями диверсифікації змісту неперервної підготовки вчителів початкової школи на кожному з них. Напрями диверсифікації змісту неперервної підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти на першому і другому етапах:

- розроблення і впровадження системи підготовки майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти;
- поглиблення та розширення змісту професійно-орієнтованих дисциплін циклу професійної та практичної підготовки, підвищення їх практичної зорієнтованості з урахуванням специфіки професійної діяльності учителів початкової школи в умовах інклюзивної освіти;
- узгодження змісту освітніх програм підготовки бакалаврів та магістрів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 “Початкова освіта”;
- розроблення і впровадження додаткових курсів з корекційної і інклюзивної педагогіки, які будуть ураховувати напрями професійної діяльності вчителя початкової школи в умовах інклюзивної освіти;
- розроблення і впровадження комплексної програми педагогічної практики з урахуванням специфіки професійної діяльності учителів початкової школи в умовах інклюзивної освіти;
- розроблення і впровадження спецкурсів, тренінгів, семінарів тощо, спрямованих на формування готовності майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти;
- використання інтерактивних та інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі;
- моніторинг ефективності підготовки майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти.

Напрями диверсифікації змісту неперервної підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти на акме-професійному етапі: поглиблення та розширення змісту Типової освітньої програми для підвищення кваліфікації педагогічних працівників з урахуванням специфіки професійної діяльності учителів початкової школи в умовах інклюзивної освіти; розроблення і впровадження спецкурсів, тренінгів, семінарів тощо з проблем інклюзивної освіти, спрямованих на підвищення професійної компетентності учителів початкової школи в галузі інклюзивного навчання; розроблення і реалізація моделі підвищення професійної компетентності та професійного розвитку вчителів початкової школи в умовах інклюзивної освіти; розроблення і впровадження програми педагогічного самовдосконалення для вчителів початкової школи; моніторинг професійного розвитку вчителів початкової школи в умовах інклюзивної освіти.

Висновки. Ми вважаємо, що реалізація визначених напрямів диверсифікації змісту неперервної підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти дозволить значно підвищити рівень їхньої професійної компетентності та забезпечить неперервний професійний розвиток учителів початкової школи.

Отже, перспективним напрямком подальшого дослідження є розроблення і впровадження в системі неперервної педагогічної освіти моделі неперервної підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти.

Використана література:

1. Анісімов П. Ф. Управління якістю вищої освіти. Київ : Освіта, 2001. 256 с.
2. Новий тлумачний словник української мови : у 3 т. Київ : Аконіт, 2006. Т. 1. 926 с.
3. Сігаєва Л. Є. Проблема підготовки та підвищення кваліфікації вчителів у контексті неперервної освіти. *Педагогіка і психологія*. 1999. № 3. С. 94–100.
4. Сінцар Л. П. Становлення методології управління освітою. *Управління національною освітою в умовах становлення і розвитку української державності* : матеріали Всеукр. наук. практ. конф. Київ : МОН України, АПН України, ДАККО, ІЗМН, 1998. С. 13–14.
5. Ясінець П. С. Професійна підготовка у ВНЗ. Київ : Лібра, 2008. 212 с.
6. Яхнін Я. К. Сучасні підходи до якості освіти. Київ : Наук. думка, 2010. 143 с.

References:

1. Anisimov P. F. (2001) Upravlinia iakisty vyshoi osvity [Quality management of higher education]. Kiev : Osvita. 256 s. [in Ukrainian]
2. Novyj tlumahnyj slovnyk ukrainskoi movy [A new explanatory dictionary of the Ukrainian language]: v 3 t. Kiev : Akonit, 2006. T. 1. 926 s.
3. Sigaeva L. E. Problema pidgotovky I pidvyshenia kvalifikatsyi vhyteliv u konteksti neperervnoi osvity [Problem of preparation and improvement of qualification of teachers in the context of continuous education]. *Pedagogika i psychologiy*. 1999. № 3. S. 94-100.
4. Snitzar L. P. Stanovlenia metodologij upravlinia osvitoiu [Formation of methodology and education management]. Materialy Vseukr. nauk. prakt. konf. [Materials Allukrainian Sciences. Prakt.konfer.] 1998. Kiev : MNO Ukraine, APN Ukraine, DAKKO, IZMN, 1998. S. 13-14.
5. Yasinez P. S. (2008) Profesijna pidgotovka u VNZ [Professional preparation in higher educational establishments]. Kiev : Libra. 212 s. [in Ukrainian]
6. Yaxnin Y. K. (2010) Suhasni pidxody do yakosti osvity [Modern approaches to the quality of education]. Kiev : Naukova dumka. 143 s. [in Ukrainian]

Джаман Т. В. Диверсификация содержания непрерывной подготовки учителей начальной школы к профессиональной деятельности в условиях инклюзивного образования.

Рассматривается проблема диверсификации содержания непрерывной подготовки учителей начальной школы к профессиональной деятельности в условиях инклюзивного образования. Проведен обзор научных исследований, обозначены целевые ориентиры диверсификации содержания непрерывной подготовки учителей начальной школы к профессиональной деятельности в условиях инклюзивного образования. Указано, что основными элементами диверсификационной системы непрерывного педагогического образования выступают цели и содержание образования, методы, технологии, организационные формы, содержательно-структурные связи учебных уровней, их взаимодействие. Определено, что диверсификация помогает формировать новую систему непрерывной подготовки учителей начальной школы к профессиональной деятельности в условиях инклюзивного образования. В структуре системы непрерывной подготовки учителей начальной школы к профессиональной деятельности в условиях инклюзивного образования выделены начально-профессиональный, системно-профессиональный и акме-профессиональный этапы. В соответствии с обозначенными этапами предложены направления диверсификации содержания непрерывной подготовки учителей начальной школы на каждом из них.

Ключевые слова: диверсификация, непрерывная подготовка, профессиональная подготовка, учителя начальной школы, инклюзивное образование.

Dzhaman T. V. Diversification of the content of continuous preparation of the future primary school teachers to the professional work in the conditions of inclusive education.

In the article is shown the problem of diversification of the content of continuous preparation of the future primary school teachers to the professional work in the conditions of inclusive education. It is specified, that the main elements of the diversification system of continuous teacher education are goals and content of education, methods, technology, forms of organization, content-structural connections of educational stages and their interaction. It is indicated, that diversification must to promote the building of the new system of continuous preparation of the primary school teachers to the professional activity in the condition of the inclusive education. It was conducted a scientific research review and determined a target landmarks of continuous preparation of the future primary school teachers to the professional work in the conditions of inclusive education. In the structure of the system of continuous preparation of the future primary school teachers to the professional work in the conditions of inclusive education marked initial-professional, system-professional and acme-professional stages. It is proposed, in accordance with defined stages, directions of diversification of the content of continuous preparation of the future primary school teachers on the each stage.

Key words: diversification, continuous preparation, professional preparation, primary school teachers, inclusive education.

УДК 376.1+615.825+159.94

DOI <https://doi.org/10.31392/2311-5491/2019-68.16>

Дмітровська Н. С.

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ СЕНСОМОТОРНОЇ КІНЕЗІОТЕРАПІЇ ДЛЯ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ІЗ СИНДРОМОМ ДАУНА

Представлена сутність методики корекційної педагогічної роботи з дітьми із синдромом Дауна. Запропоновану авторську методику автор визначає як метод сенсомоторної. Це метод розвитку функцій нервової системи дитини з синдромом Дауна через інтеграцію сенсорної, моторної, емоційної, поведінкової та когнітивної сфер із метою досягнення відповідності форм поведінки біологічному віку. За запропонованою методикою кінезіотерапевт займається поліпшенням сенсомоторної інтеграції психічних процесів у дитини за допомогою здійснення локомоторних актів, маніпулювання об'єктами, "розпізнавання" подій, що відбуваються як у власному тілі дитини, так і поза ним. Це доповнюється оптимізацією афективної сфери дитини. За результатами проведення занять із дітьми з синдромом